

بسمه تعالی

موسسه ملی تحقیقات سلامت

جمهوری اسلامی ایران

اسفند هشتاد و هشت

الگوی ارزیابی سریع فن آوری های سلامت^۱

^۱ Rapid Health Technology Assessment

مراحل انجام یک بررسی ارزیابی سریع فن آوری سلامت - شامل یک فاز پیش از شروع بررسی و سه فاز اصلی اجرا و بررسی:

1. فراخوان ارایه پیش طرح (زمان صفر و شروع طرح و عقد قرار داد)²
2. گزارش اولیه طرح (یکماه پس از عقد قرار داد)
3. گزارش ثانویه طرح (دو ماه پس از عقد قرارداد)
4. گزارش نهایی و ارایه طرح (سه ماه پس از عقد قرارداد و زمان پایان قرارداد)

1. فراخوان ارایه پیش طرح (زمان صفر و شروع طرح و عقد قرارداد):

پس از فراخوانی ارایه پیش طرحها اقدام به بررسی پروپوزال اولیه و در صورت تایید پروپوزال عقد قرارداد انجام خواهد شد.

1.1- تدوین پروپوزال (محتویات پروپوزال شامل موارد زیر خواهد بود):

- ا- اهداف
- ب- شیوه کار
- ت- روش بررسی های مقدماتی و نهایی
- ث- تعیین دامنه کار
- ج- روشهای ارزیابی مطالعه و ارزشیابی اقتصادی و ...
- ح- جدول گانت فعالیت ها

² انتظار می رود ارزیابی سریع فن آوری های سلامت در مدت سه ماه از زمان عقد قرارداد به انجام برسد. از زمان دریافت سفارش تا ارایه پروپوزال پانزده روز در نظر گرفته شده که جزو زمان اجرای پروژه احتساب نگردیده است.

2.1- عقد قرارداد انجام پروژه (قرارداد شامل موارد زیر خواهد بود):

- خ- مدت پروژه بعد از عقد قرارداد: سه ماه
- د- اعتبار در نظر گرفته شده
- ذ- مبنای امتیاز دهی به کیفیت اجرای پروژه
- ر- استاندارد لازم در رعایت موارد مربوط به کیفیت فنی اجرای پروژه و گزارش های مربوط به آن
- ز- مشکلات مربوط به دسترسی به داده ها و اجرای پروژه
- س- مسایل مربوط به بومی سازی پروژه
- ش- مسایل مربوط به استاندارد برآورد هزینه های پروژه
- ص- مشکلات مربوط به بومی سازی هزینه ها
- ض- تعیین نحوه تعامل با صاحبان اصلی فرایند و سوالات مربوط به سیاست گذاری و سیاست گذاران
- ط- نحوه پرداخت / جدول هزینه ای شامل:

- مبلغ قرارداد و زمان پرداخت آنها با شرایط مربوطه
- پاداش کیفیت کار بر اساس شاخص های کیفی و مبنای امتیاز دهی به کیفیت

مجری باید در هنگام عقد قرار بایست مستندات زیر را نیز ضمیمه قرارداد نماید:

- أ- اسامی اعضای تیم به همراه وظایف هر کدام از آنها
- ب- رایه رزومه مدیر پروژه و همکاران اصلی و مشاوران
- ت- مشخص شدن نظام برخورداری (مادی و معنایی) و متولی تصمیم گیری درباره هر کدام
- ث- مستند این مرحله: امضای تفاهم نامه اعضای تیم (مثلاً پیوست: تفاهم نامه- به موجب این تفاهم نامه همکاران ... در پروژه ... با مدیر پروژه ... همکاری در مراحل ... خواهند کرد)

2. گزارش نخست طرح (یک ماه پس از عقد قرار داد):

گزارش شناخت

- ا- شامل توصیف فن آوری، موارد و نحوه کاربرد آن، انواع و برندهای مختلف، اندیکاسیون‌ها، زیرساخت‌های فیزیکی مورد نیاز
 - ب- تعریف واحد خدمت (مبتنی بر بیمار)
 - ت- اندیکاسیون‌های مطرح، مرور مستندات هزینه بیماری، اندیکاسیون‌های حایز اولویت
 - ث- مطالعات صورت گرفته در داخل و خارج کشور
 - ج- سیاست‌های مرتبط
 - ح- نیروی انسانی مورد نیاز فن آوری
 - خ- منحنی یادگیری احتمالی³ (زمان و تلاش مورد نیاز برای یادگیری استفاده از فن آوری)
 - د- جایگزینها (برنامه و مداخلات آلترناتیو)
- مرور مطالعات صورت گرفته خارجی
 - نظرات خبرگان یا استناد به مطالعات استاندارد داخلی
 - مشخص کردن جوانب ایمنی و اثربخشی هر کدام از جایگزینها
 - توصیف نظام ارایه خدمت کنونی برای اندیکاسیون‌های مرتبط
 - نیروی انسانی برای جایگزینها
 - وضعیت جایگزینها از نظر «منحنی یادگیری»
 - اثربخشی جایگزینها (گزارش یا مطالعه کیفی مراکز پر مراجعه)

³ Learning curve

3. گزارش دوم طرح (دو ماه پس از عقد قرارداد):

1.3- بیانیه گستره⁴ انجام ارزیابی

- صورتجلسه تعامل با حوزه سیاست گذاری و سفارش دهندگان موضوع
- توصیف دقیق گستره ارزیابی (موارد کاربرد مورد سؤال و سایر جوانب مربوط به نوع، کیفیت، کمیت و مشخصات فن آوری مورد ارزیابی)
- ارزیابی دیدگاه های ذینفعان (مثلا رایه کنندگان خدمت) از طریق مقالات منتشر شده یا مصاحبه و نظیر آن

2.3 - بیانیه هزینه (جوانب هزینه ای و هزینه یابی فن آوری مورد سؤال):

- تشریح جوانب هزینه ای، برآورد هزینه کل، هزینه های پیش از استقرار، هزینه های بعد از استقرار، و هزینه های سرمایه ای فن آوری بر اساس تعریف واحد خدمت (هزینه فن آوری برای یک دوره استفاده برای بیمار)
- برآوردی از هزینه های جاری و سرمایه ای از راه اندازی تا نگهداشت (با توجه به تجربیات مشابه بومی، نیروی انسانی مورد نیاز، مدل رایه خدمت، هزینه های احتمالی القایی و بالاسری)
- رایه پیش فرض ها
- مستند این مرحله: متن گزارش هزینه منضم به فایل اکسل مورد استفاده در تحلیل و برآورد هزینه
- هزینه یابی تخمینی فن آوری های جایگزین
 - مستندات هزینه یابی یا برآورد هزینه بر اساس واحد خدمت تعریف شده
 - رایه پیش فرض ها

⁴ Scope

• برآورد تقاضا

3.3- گزارش اثربخشی (به همراه تخمین از هزینه اثربخشی):

- شامل مستندات مرور سریع تا تحلیل جوانب اثربخشی و ایمنی فن آوری
- مستندسازی استراتژی جستجو
- نتایج جستجو در منابع داخلی
- نتایج جستجو در بانک های اطلاعاتی بین المللی
- ارزیابی نقادانه منابع و شواهد به دست آمده
- جمع بندی و سنتز اطلاعات به دست آمده از مرور اثربخشی
- رایه مستندات مطالعات اثربخشی جایگزینهای فعلی یا وضع فعلی
- رایه مستندات پانل یا مصاحبه با خبرگان و / یا متخصصان- به استناد: صورتجلسه و گزارش
- تخمین هزینه اثربخشی فن آوری در مقایسه با جایگزین ها با استفاده از شواهد موجود

3-4- رایه شفاهی نتایج به سیاستگذار و سفارش دهنده

4. گزارش نهایی و ارایه طرح (سه ماه پس از از عقد قرارداد):

4-1- شامل اصلاح و تکمیل تمام بخش های پیشین

4-2- تخمین اثرات کلان هزینه ای به کارگیری فن آوری در نظام سلامت (در صورتی که فن آوری به نظام سلامت وارد شود در مجموع چه هزینه های جدیدی را تحمیل می کند. شامل ابزار، مصرفی، زیر ساختار و نیروی انسانی)

4-3- گزارش نهایی: شامل سند روش سنتز و تحلیل شواهد به همراه گزارش هر نوع تحلیل استفاده شده (مانند آزمون حساسیت و نظیر آن)

جدول گانت فرضی برای اجرای پروژه:

زمان لازم	همکاران فعالیت	مسئول اجرای فعالیت	زمان اجرا												نام فعالیت	فاز اجرای بررسی
			ماه سوم				ماه دوم				ماه اول					
			4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		
سه تا چهار هفته و مشترک با هفته اول									*	*	*	*	شناسایی تکنولوژی، موارد و نحوه کاربرد آن، انواع و برندهای مختلف، اندیکاسیون‌ها، زیرساخت‌های فیزیکی مورد و... و تهیه گزارش شناخت	گزارش نخست (گزارش شناخت)
یک تا دو هفته و مشترک با هفته آخر ماه اول								*	*				اجرای بند 1.3 (بیانیه گستره)	گزارش دوم
سه تا چهار هفته و مشترک با هفته دوم ماه دوم یا هفته اول ماه سوم					*	*	*	*					اجرای بند 2.3 (جوانب هزینه‌ای و هزینه‌یابی فن آوری)	
دو هفته و مشترک با هفته چهارم ماه دوم			*	*	*								اجرای بند 3.3 (تحلیل جوانب اثربخشی، هزینه اثربخشی و ایمنی فن آوری)	

گزارش نهایی	اجرای بند 1.4 (شامل اصلاح و تکمیل تمام بخش های پیشین و تخمین اثرات کلان هزینه ای به کارگیری فن آوری در نظام سلامت)	*	هفته دوم و سوم ماه سوم
اجرای بند 4-2- تخمین اثرات کلان هزینه ای به کارگیری فن آوری در نظام سلامت	*	هفته آخر ماه سوم	
اجرای بند 4-3- (ارایه گزارش نهایی به سفارش دهنده)					

در نهایت انتظار می رود گزارش نهایی به موارد زیر پاسخ دهد:

- (1) ایمنی فن آوری
- (2) اثربخشی
- (3) هزینه- اثربخشی
- (4) ارزش افزوده استفاده از فن آوری - نسبت به فن آوری مشابه و پیشین
- (5) تأثیرات هزینه‌ای در ابعاد کلان - برآورد هزینه ورود این فن آوری بر نظام سلامت
- (6) مسایل مربوط به ابعاد احتمالی اخلاقی و اجتماعی فن آوری

گزارش مبسوط برای شماره های دو تا چهار فهرست فوق ضرورت دارد. موارد یک، پنج و شش بسته به موضوع مورد توجه قرار می گیرند (مثلا اگر در زمینه ایمنی فن آوری تردیدی وجود دارد و یا استفاده از آن نیازمند احتیاط ویژه ای است به آن بیشتر پرداخته می شود). در غیر این صورت به موارد یک، پنج و شش مختصرا پرداخته خواهد شد.

تهیه کنندگان:

دکتر آرش رشیدیان، علیرضا شمس معطر، دکتر جبرائیل شعربافی، دکتر علیرضا اولیایی منش، شیلا دعایی

موسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران